

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пош. Конто пошт. надан. 143322. Адреса для телеграм: — „Діло“, Львів. — Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.	ПЕРЕДПЛАТА: Місячної в краю 450 хол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 750 ал., Німеччині 750 ал., Швейцарії 3 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 750 ал., Австрії 750 ал. — Зміна адреси 1 хол.	В СПРАВІ ОГолошенЕнь ЗВЕРТАТИСЯ до АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИКЛАДНИКА 20 сот.
--	--	--

Варшавські методи.

Львів, 19. листопада 1927.

У Варшаві стався факт, який мусить викликати велике обурення у кожної людини з розвиненим й утвердженим правним почуттям. На вулицях польської столиці від часу до часу відбуваються оргії бандитизму на політичному підкладі. Не є це явище зовсім відірване, наскрізь випадкове, тільки явище, що загрожує на систему політичної боротьби, що погрожує перемінитися в хронічну суспільну недугу, яка пошестю зморюю придавлює громадянство.

Останній факт політичного бандитизму в своєму ланцюговому продовженні доторкає особи пос. Грінбавма, відомого принципівного соціалістичного діяча на терені Конгресівки. Коли пос. Грінбавм вночі у вівторок (15. п. м.) вертав до дому з засідання Жидівської Національної Ради, біля дому, в якому він живе, приступили до нього три осібники, з яких один запитав його, з ким має честь зустрітися. Не викидаючи відповіді, а впевнившись щодо особи, на яку дожидали ці люди, почали вони палицями перішити безбронного пос. Грінбавма. Реакція нападеного проявилася криком. На крих надбігли прохожі, що змусило нападників до втечі. Зявився і столяр публічної безпеки, поліцей ч. 24, але цей спокійно відмовився від будь-якої інтервенції, подаючи пос. Грінбавмові своє число.

Так представляється голий факт. Голілось би тепер коротко зупинитися над тлом нічного нападу на вулицях Варшави. Та попереду треба додати, що нападники не мали жидівських фізіономій, значить: це не були внутрішні жидівські поражушки.

Пос. Грінбавм відомий як організатор блоку нац. меншостей у виборках 1922 р. Ідейним ініціатором того блоку був німецький посол у законодавчому сеймі, а теперішній сенатор Гавсбах; пос. Грінбавм був технічним виконавцем того блоку. З того приводу на особі пос. Грінбавма скупчилася вся ненависть тих польських чинників, які спрепарували таку виборчу ординацію, щоби зменшити кількість представників польських народів найшла в польських законодавчих установах. Пос. Грінбавм в значній мірі перевернув палич і рахунки всіх ворогів „жордан другої класи“.

Справа виборчого блоку польських народів стає тепер знову актуальною і то як не всіх, то щонайменше розсіяних народів, се-то справжніх національних меншостей. Бо тільки у спільному виборчому фронті, тільки зєдиненням усіх своїх сил, тільки зєдиненням усіх партій і груп біля одної виборчої лінії — можуть нац. меншості обминути ті западні, які втягає їх виборча ординація, а коли ж можна національна група йшла до виборів окремо. Думку відомо, а навіть поширення виборчого блоку нац. меншостей знову викликає пос. Грінбавм. Ясно, що це не випадкове його на становище „жордан другої класи“ у всіх тих, які на розв'язку розпорошеності поодиноких національних і соціальних груп будують свою велич.

З польському житті від довшого часу все помітнішою стає тенденція розкладу політичних партій. Як більшовицькі пропагували і спомогали всім „розслабленіям“ на соціальному

В обороні права нації на рідну школу.

Після всесвітньої війни і визвольного зриву українського народу — боротьба за долю нації йде далі. Тільки замість боротьби на кулі й багнети йде не менше завзята і в наслідках переважна боротьба культурна, боротьба за душу молодого покоління. — Річ природна, в першу чергу йде боротьба за школу. Бо в чіх руках школа, в того руках і ключ до майбутнього нації.

За вісім літ приналежності західно-українських земель до Польщі стратили українці кругло 3.000 українських шкіл, які спольонізовано чи зутраквізовано.

Ми мусимо всі ті школи відвискати! Нашим обов'язком є подбати, щоби всюди по містах і селах повстали українські школи з українським учительством, де тільки є законом приписане число українських дітей. Шкільний закон з 31. липня 1924. дає змогу домогатися того. Використаймож цей закон!

Тому в кожному повіті мусить повстати рухливий повітовий комітет для наладнання й переведення шкільного плебісциту. В кожній громаді (місті, містечку й селі) повстануть місцеві комітети, які подбають про своєчасне внесення шкільних декларацій. Кожда свідома громада подбає, щоби шкільні декларації внесли також менше свідомі сусідні села. Шкільні декларації вносити по змозі негайно на руки шкільних повіт. інспекторів (за посвідкою чи поручено поштою), а найдалі до 31. грудня 1927.

Поучення (брошурка В. Целевича п. з. „Про нові шкільні закони“ — ціна 50 сот.) і шкільні декларації (по 3 сотики від штуки) висилає на бажання в усякій кількості книгарня „Рідної Школи“ у Львові, вул. Руська ч. 3.

Всяких інформацій уділяє Правна Оборона при „Рідній Школі“ у Львові, Ринок ч. 10, куди слід слати повідомлення з місць і повітів про склад плебісцитових комітетів, про кожночасний стан плебісцитової акції та її успіхи, а зокрема своєчасно про перепони, щоби був час поробити у компетентних чинників відповідні заходи для їх усунення.

До цієї великої, збрної і в наслідках переважної праці закликаємо всіх Громадян (-нок) без огляду на професійну, партійну чи релігійну приналежність, бож доля дитини є для всякого дорога. Зі зав'язанням, незломною волею і вірою в перемогу ставаймо в лави борців за нашу слушну справу. Нехай не найдеться між нами байдужих і недбалих!

Пам'ятаймо, що закони писані для тих, котрі вміють постояти за своє право і його вповні використати.

Ми-ж народ живий, молодий, — що хоче жити і буде жити!

У Львові, дня 18-го листопада 1927.

За Головну Управу „Рідної Школи“:

Ілля Кокорудз вр.
голова.

Михайло Струтинський вр.
секретар.

підкладі, так тут домінуючим явищем є розклад на політичній базі. Можна навіть дозволити собі на твердження, що на території сучасної Польщі перехреснюються ці обі тенденції, назв'їм їх: більшовицькою і фашистською. Обі ці тенденції ведуть до зєдинення влади в одних руках, до диктатури. Зовсім ясно, що кожний, який в той чи інший спосіб протиставиться зазначеним тенденціям, є їх ворогом.

Одночасно в польському житті від довшого часу помічається специфічні методи політичної боротьби, а радше методи розправи з політичними противниками. Є це метода фізичного насильства над одиницями. Правда, не є це виключно польська особливість. В країнах західної політичної і суспільної рівноваги такі прийоми були на денному порядку. Не тільки Болгарію, Югославію, Іспанію, чи інше Мексико характеризують подібні прийоми і засоби боротьби, але навіть Німеччина від часу до часу сколихується актами терору, як у часі пучів і вбивств Ратенау-а, так і тепер у боротьбі між поодинокими півніськовими орга-

нізаціями. Однак те, що діється в інших країнах, має признаки явної боротьби, а в Польщі розпаношується тип не боротьби, лише засідки ізза вугла, тип конспіративного нападу. Є це спадщина по Рєсїї, спадщина найгірша і найважча. А центром таких прийомів „боротьби“ — Варшава — столиця відродженої Польщі. Тому з повним правом доводиться називати ці сумні і вбивчі методи — варшавськими методами.

Як уже зазначено, є це методи найгірші і найстрашніші, бо вони підривають віру в правовість і законність, захитують основами правопорядку. Кожний державний лад, навіть в добі переворотів і потрясень, аж тоді може претендувати на назву якогонебудь ладу, коли він охоронює і зберігає дві основні цінності: життя і майно громадян і в першу чергу життя. Де того немає, там усе кінець кінців ставиться під знак запиту.

А саме життя і здоров'я людей, і то визначних, передових, в останніх часах усе більше виставлене на небезпеку. Є це дуже нездорова і не-

безпечна проява, яка в льогічному розвитку неминує звернутися проти винахідників і виконавців оних метод політичної „боротьби“.

В даному випадку якнайрішучіше осуджуючи пролен політичного бандитизму, прояви, що погрожують перейти в правильну систему, дозволимо собі ствердити, що напад на пос. Грінбавма осягне якраз протилежну мету, як того сподівалися його спричинники і виконавці. Коли на шляху до створення виборчого блоку всіх польських народів зустрічалася важкі й непереможні труднощі, то напад на пос. Грінбавма може в значній мірі спричинитися до їх усунення. Бо акти політичного бандитизму загрожують всім в однаковій мірі. Об'єднання всіх польських народів може бути протестом проти подібних прийомів політичної „боротьби“ і наглядним засвідченням їх осуду.

Проблема села в комуністів.

Селянство СРСР в освітленні комуністичної опозиції.

Нема сумніву, що з введенням у життя нової економічної політики в СРСР і по страшних елементарних катастрофах нещодавніх та голоду почало там село приходити до себе. Що більше, в ньому стала відразу помітною диференціація на досить нечисельну праву спершу, але за те економічно сильну групу заможних (відомих у комуністичній термінології під назвою кулаків, куркулів або гантаїв) і більшу чи-слом незаможних, економічно незабезпечених і непродуктивних господарств. З ходом часу і подій обставини дещо змінилися. Бо до найсильніших економічно селянських господарств прийшли ще, вправді не такі сильні як попередні, але економічно самовистарчалні господарства, що ставали такими завдяки дорічкові при обставинах нової економічної політики, а за ними щойно стояли цілком бідняцькі, несамостійні та непродуктивні господарства. З часом ті останні почали самоликвідуватися таким чином, що свої земельні наділи віднамали богатішим господарствам. Віднаймавши свою землю її власники або йшли за роботою до міста або поступали на наємну працю зновже до заможніших господарств.

Про такий процес у радянському селі писали ми не раз. А тепер можна це тільки ще раз підкреслити на основі тих матеріалів і цифр, якими оперувала опозиція Троцького і Зіновєва проти політики Сталінової більшості. В опозиціонерів доводилося, що бідняцьку землю, наприклад, піднаймають не куркулі, а такі господарі, що мають не більше 6-ти десятин. Піднаймають її дуже радо тому, що таким чином доробляються і стають економічно сильнішими та незалежними. Це для опозиції один з доказів, що село взагалі стає кулацьким і що це кулацтво підтримує ініцію партійна більшість під проводом Сталіна. Цій теперішній уряд СРСР зве опозицію тому „кулацьким“.

Однак на тому аргументи опозиції не вичерпуються. Помінувши ту обставину, що бідняки віднаймають масово свою землю, опозиція стверджує, що вони крім того працюють продавати себе і свою працю заможнішим господарям. Причому, живання наємної праці у селянському господарстві останніми часами

в застрашувальний спосіб зростає. „Вкупі з концентрацією землекористування і засобів хліборобської продукції в руках заможніших груп села, ці останні в чимраз то зростаючих розмірах приноравлиють на чужу працю". Так звучить в оригіналі дотичне твердження опозиції. Дальшим аргументом проти „кулацької" політики Сталіна вважає опозиція обставину, що 38 відсотків усіх хлібних надвижок села знаходяться в руках 6-ти відсотків селянських (очевидно найзаможніших) господарств. Словом село багатіє коштом власної селянської бідноти. А вона при інших обставинах наразена густо-часто не тільки на безробіття, але навіть на голодову смерть. Чому? З тієї простої причини, що заможні господарства всієї сільської бідноти у найми приїждять не можуть, місто її теж не зміщує і тому вона знаходиться в безвихідному положенні. Очевидно, що факт такої „пролетаризації" сільської бідноти цілком не побажаний, бо це не пролетаризація а обесцелявання.

Чогож хоче опозиція? Вона не бажає добробуту села в такому виді, а домагається негайного уникнення відоміших засобів на те, щоби не допускати до зосереджування в руках багатіших селянських господарств всього основного та оборотного капіталу хліборобства. Іншими словами домагається поновної націоналізації селянського дорілку. Далі домагаються збереження неперушності системи націоналізації землі (тепер, як відомо, земля закріплена за поодинокими господарствами), бо тільки під такою умовою влада зможе регулювати земельні відносини в краю. Опозиція твердить, що підпрохоту комунізму на селі може бути тільки біднота, а тому їй необхідно вернути те упривілеєне становище, яке вона займала там у часи воєнного комунізму.

Таким чином опозиція вимагає повного знищення відроджувального економічного села та хоче повести його туди, де воно найшлося з 1920 і 1921 рр., коли мало хто сів за оран більше над те, що йому вистарчило на прокормлення і коли мільйони гектарів управної землі лежали обголом. Поминувши ці зовсім негативні домагання опозиції, всеж треба ствердити, що її твердження про наростання капіталістичних елементів у селі цілком правдиві.

Польща в освітленні її міністра.

Польський Гарун аль Рашид про внутрішню - політичні проблеми Польщі.

На сторінках віденської „Н. Фр. Прессе" зустрічаємо статейку про внутрішню політичні відносини в Польщі, написану на основі розмови з мін. внутр. справ ген. Фед. Славой-Складковським.

Статейка дуже вбога в фактичний матеріал. Не визначається її комбінований автор (себ-то ані розмовець, ані передавець міністерської розмови) ні глибшим поглядом на справу, ні широкими перспективами. Вихідною точкою статейки є теперішній стан відносин у Польщі.

Мін. Складковський визнає просто, може аж занадто просто, суть конфлікту між урядом і парламентом, що міститься в занадто демократичній конституції. Хоч розмовець присягається у вірності демократичній ідеї, то не може погодитися з упослідженням виконавчої влади. Але тепер уже все в порядку, від коли за згодою парламенту змінено конституцію в напрямі відложення на найближче засідання „сумнівного внесення", через що, мовляв, усунуто можливість державного перевороту. Дальше забезпечено тією зміною бюджет, наділено президентом держави правом розв'язувати законодавчі установи та уповажнено його до законодавчої діяльності на час відсутності легіслативного періоду.

Про нього (ген. Складковського), мовляв, ходять поголоски, як про модерного Гарун аль Рашида, що ніби то він переодягається за „звичайного громадянина" чи селянина і товчється по воевідствах і старостах, перевіряючи поведінку і видатність праці урядовців та справність урядів. Ну, правда, він любить подорожі по державі, але в залізницях, автомобілі чи літакові і то у своїм власнім мундірі. Ці подорожі багато причинилися до направи адміністрації і поведінки урядовців.

„Про положення релігійних меншостей" — каже п. генерал — може з певністю сказати, що їх жалоби значно зменшилися. В дійсності меншостева проблема є в першу чергу проблемою доброї адміністрації. З огляду на те, що ми дали громадам і повітам широкую автономію, меншості мають повне право адержувати власні школи й явля виконувати свою релігію. Вже не довгий час, як меншості стануть такими самими вірними і добрими громадянами Польщі, як самі поляки".

Не будемо адаватися в полеміку з п. генералом на тему порушених

справ. Уважаємо в даних умовах таку полеміку безцільною. А проте не можемо стриматися, щоби не звернути уваги на занадто — скажимо — простолінійне трактування глибоких і складних проблем. Дивує нас також, що п. генерал добачує в межах сучасної Польщі лише якісь „релігійні меншості", мабуть на зразок караїтів або татарів, коли тимчасом тут у всій гостроті стоїть національна проблема з гострим і різко зазначеним політичним вістрям. Справу „широкої автономії" громад і повітів та права удержувати власні школи і „явно" виконувати релігійні практики хіба не будемо порушувати, бо це — пахне просто середньовічним поглядом на світ і заносить наївністю або примітивізмом.

Люди неслухняні на жорчєна і печічєвоє каміня як також і на міху-рену каміню на надмірне вживання мочового квасу, повинно регулювати функції кишківника живлячи природну гірку воду Franciszka Józefa. Довголітні досвід визначних практиків лікарів переконують, що вода Franciszka Józefa є певний надзвичайно успішний і легітимно діючий перешкодує середняк. Можна його поручати також недужим з переростом крокового залізу. Всюди до надбуть.

Перед новим господарським роком в УСРР.

(Контрольні цифри господарства Радянської України.)

В радянській пресі стрічаємо тепер надмір матеріалу про господарство та перспективи його розвитку. Ось у „Комуністі" (ч. 228) знаходимо докладне справоздання з засідання президії Українського Державного Плану, присвячене обговоренню контрольних цифр народнього господарства України на 1927-28 р. На цьому засіданні був спеціальний представник союзного центру — Крижановський. Держплан заслухав доповідь завідувача кон'юнктури бюро Держплану, Ривкінда, про проект контрольних цифр і розробив проект цифрових лімітів для побудування господарчих планів і бюджету на слідуєчий господарчий рік.

Ми спочатку для цікавості преферуюмо в загальних рисах проект контрольних цифр, а потім розглядаємо окремі частини українського Держплану. Тут зазначимо лише, що бюджет України на 1927-28 рік показує 38 мільйонів карбованців дефіциту і що покрити цей дефіцит сам харківський уряд зі своїх ресурсів, залишених в його розпорядженні Союзом, себто Москвою, не може.

Як звичайно у більшовиків на першому плані все стоїть промисловість. Загальний темп зросту продукції центральної і місцевої трестової промисловос-

ті наступного року Держплан визначив в 10,7 пр. Продуктивність праці наступного року по підприємствам Держплану зростає на 9,5 пр. Зріст зарплати плати Держплану намічає в 6,3 пр. по всім трестовій промисловості, а зріст зарплати сили в цій промисловості на 6,3 пр.

Ціла диспропорція в цифрах щодо капітальних вкладів у промисловість республіканську й місцеву, якою керує український уряд. І промисловість союзу, якою керує Московщина. Капітальні вклади в республіканську промисловість Держплан визначив в 45,5 мід. карб., в тому числі 3,5 мід. карб. на житлове будівництво. Капітальні вклади в місцеву промисловість установлені в розмірі 10,9 мід. карб. і на нове будівництво 1,7 мід. карб. Зате вартість капітальних робіт наступного року по союзній промисловості України на думку Держплану досягне 281 мід. карб., в тому числі для Донбугілля — 101 мід. карб., Південосталі — 92 карб., Південмаштресту — 15 мід. карб., Південнорудному тресту — 18 мід. карб. і Цукротресту — 30 мід. карб.

Як звичайно у більшовиків, так і те пер. Держплан

„вважає за потрібне наступного року підсилити раціоналізацію виробництва і підвищити якість продукції, а також звернути належну увагу на асортимент товарів, враховуючи потреби ринку".

З цього ми бачимо, що справа з раціоналізацією й якістю продукції, як стояла, так і стоїть але, а вже зовсім повсякчасом, можливим лише за панування „лапінського" соціалізму є, справа з виробом товарів, яких ринок зовсім не потребує.

„В галузі фінансового господарства промисловості Держплан намічає поруч санування промисловості планку заходів, щоби правильно використовувати всі наявні ресурси промисловості і астановлювати сувору фінансову дисципліну".

З цього бачимо, що при всій „дляновості" соціалістичної більшовицької господарки треба всеж таки спеціальних заходів, щоби правильно використовувати засоби промисловості. А справа фінансової невідлості й марнотрастства, річ без того занадто звичайна у більшовиків, щоби варто було над цим ще спеціальні сипитися. Далеко важливішим є ствердження факту, що всі українська промисловість є хора й що її треба санувати.

Переходимо до цифр про сільське господарство України. Капітальні вклади в сільське господарство України Держплан установлює в 47,9 мід. карб., в тому числі 21 мід. на землевпорядження та меліорацію і 2,3 мід. карб. на поставання тракторів. Тут вражає справді мізерна сума, встановлена на коліс улюблену справу більшовиків, справу являшівської „машинізації" сільського господарства. Видно, що ця справа, після всих невад, обридла вже їм і вони кинули

ВОЛОДИМИР РИЯВЦЬ,
Смич.-емерит.

3)

Шавниці й околиця.

(Спомини 73-літнього)

(Доповнення.)

До характеристики населення Шавниці й околиці. — Горіака — нещастя народу. — Як ішла мадяризація по другому боці Карпат. — Сумні приклади. — Під владою „брата славянина".

Я сказав уже вище, що нарід в околицях Шавниці не такий темний, а до того доволі дотепний. Ось доказ: Гости зі Шавниці часто в будні дні приїздили до Явірок на прогулянку, а в неділю приїжджали часом і до церкви на богослуження, щоби побачити нашу церкву й послухати нашої відправи. Були це по найбільшій часті інтелігенти з Познанщини, які не мали нагоди бачити в себе ані церкви, ані почути нашого богослуження. Одного разу приїхав до Явірок на Службу Богу кілька осіб зі Шавниці. По Службі Божій стояли люди перед церквою. До одної групи людей приходили ланки, що вийшов з церкви і каже: „Kadze cerkiew i nabozenstwo nie jest duzymatwiekie". Явірчаним удає дур-

ного і питається: „A co to są, proszę pana szyszmaty?" Панок з великим зачудуванням питається: „A wy nie wiecie? Szyszmaty nie wierzą w Matkę Boską!" А мій явірчанин каже: „Czy wierzą, ja nie wiem, wiem tylko, że oni mają post do Matki Boskiej". Панок мов зимною водою змітий відійшов. Не говорив цей явірчанин як прихильник православ'я — про православ'я там мови тоді не було. Він тільки вдав дурного й темного, щоб описати панка зблямувати.

Згадав я, що там нарід дуже любить горівку. Алеж то всюди горівака — нещастя, не тільки нашого народу, але й польського, як це пізнав я між мазурами коло Лонука-Нового Санча в дорозі до Тарнова, до Бохні; а найбільшим нещастям є вона для гірського населення. Про шавничан давніше говорив: Шавничани до зими пропивають зарібок від купеческих гостей, а в знімі і на весну пють на кредит на конто гостей.

Подав я коротку характеристику нашого народу в тих селах як їх краєві. Скаже хто, що це було давно, а тепер мусіло там неоднораз змінитися, як усюди змінилося. Давно не був я в Явірках, але був у мене в рр. 1922 і 1923 чоловік з Біловод. Винитав я його, як там тепер є, і довідався, що там дуже мило до

що змінилося. Найбільша зміна зайшла в рільному господарстві. В багатьох місцях, де перше оран плуг, тепер росте ялівець. Здалося до цієї короткої характеристики додати щось більше, але боюся, щоби при цьому не вийшло і щось негарного, а я не хочу нічого негарного про своїх краєві писати.

Тепер спинюся на справі мадяризації нашої інтелігенції і нашого народу на 6. Угорщині взагалі.

Автор допису в „Ділі" наводить слова о. Зеленого зі Шляхтової про одного священика по другому боці Карпат: „Говорить проповіді по словацьки, в хаті говорить по мадярськи, лиш відправляє по нашому". Мадяризація нашої інтелігенції і народу постукала на 6. Угорщині шаленим кроком. Будучи ще питомцем, був я з бл. п. своїм швагром Йосифом Мохняцьким на Угорщині в селі Ліпник (не так дуже далеко від Шляхтової) в таємного священика о. Ганата на обіді. До обідю засіли ми оба, о. Ганат з жінкою, їх малі — дити і незамужня ще молодша сестра п. Ганатової. О. Ганат з жінкою були нашими патріотами. Бесіда при столі велася по українськи. До бесіди сестра п. Ганатової ані словом не мішталася. Діагоно собі, може глухоніма? Іі... почав і кажу: „Про-

шу". Не відповідає нічого, сидить мов мумія. Кажу в той час: „Nech se radí". Вона знова нічого не обзивається. Шойно, як я сказав вона усміхнулася і сказала щось по мадярськи. Чи це була подяка для мене, чи може сказала, що вона того не їсть, того знова я не розумію, бо крім одного слова „teshek" (прошу), більше ні одного слова по мадярськи не розумію... Ось виявилось: Ганатова — наша патріотка, а її молодша сестра — вже мадярка. Або інший образ. Вже як священик Іхав я раз до до містечка Збо-рова на Угорщині Іхав я через Бехерів, чисто українське село. Було пополуноді. Діти виходили зі школи. Бачили мене, священика, і поздоровляли мене, але не інакше, як тільки по мадярськи. Погадав я собі: Чиж тут духовенство ніякого впливу не має на школу?

Раз знову був я в місті Бардкові зі своїм тіточним братом бл. п. Степаном Хиліаком. Був тоді ярмарковий день у Бардкові. По поладнанні наших справ пішли ми на обід до реставрації. Були там дві кімнати. В першій не було нікого крім нас двох. У другій було около 7 наших гр.-кат. священиків з жінками. Велася між ними голосна розмова, але виключно по мадярськи. Ні одного нашого слова не було чути! Тепер

б. як випусти вже багато інших, на менше важких справ.

Наступного року намічено згідно з планом проваджувати 3,2 міль. гектарів, і в першу чергу в прикордонній смузі, а особливо посушливих районах, а також в районах цукроварень і Дніпреставу. Поряд із землевпорядкуванням намічено розселити 40.000 дворів і переселити за межі України до 27.000 дворів. На південь України намічено переселити коло 3.000 дворів. Роботи в галузі меліорації згідно з планом мають значно поширити особливо в аграрно-перевиселених районах.

Розмір капітальних вкладів у торговельне будівництво Держплану намітив у сумі 17,9 міль. карб., а тому числі на будівництва елеваторів 10,1 міль. карб. і на будівництва холодильників, бетонних фабрик та ін. — 7,8 міль. карб. Крім того в обігові кошти державних і кооперативних організацій наступного року намічено асигнувати 4,5 міль. карб.

Дуже цікавим є зауваження докладчика українського Держплану Ривкінда, що виготовляння хліба у зв'язку з останніми даними про врожай на Україні можна буде збільшити.

„Проте — каже він — програму заготівель можна буде успішно виконати лише за умови додаткового завою на Україну промислових товарів широкого вжитку“.

Це значить, що українське селянство за гроші не хоче давати більшовикам збіжжя або що вони грошей на заплату хліба не мають. Як бачимо, ситуація на Україні з селянством стала така напружена, що навіть ультралівні хусити з українського Держплану, видресовані й насажені туди лише на те, щоб сліпо виконувати накази московського центру, починають кричати й догрозливо заявляють — „не одержите — моваля — збіжжя, поки не дастьте потрібного українському селянству промислового товару“. Про це свідчить також дальша заява Ривкінда:

„Стан ринку промислових товарів наступного року буде трохи напружений. Взагалі в зв'язку з браком промислових товарів, що виявився цього року, Держплану уважає за потрібне домогатися підвищення частини України в загальних ресурсах промтоварів С. Р. С. Р.“

Нарешті, щодо республіканського бюджету, то видаткова частина його має бути встановлена в сумі 266,8 міль. карб., в тому числі на фінансування народногосподарства 56,5 міль. карб. Прибуткову частину бюджету Держплану встановлено в розмірі 228,8 міль. карб., в тому числі 57,8 при. неподаткових прибутків. Дефіцит в сумі 38 міль. карб. на думку Держплану, мусить бути покритий коштом відрахувань від степленних оплат і спеціальних асигнувань зі союзного бюджету.

Як бачимо, загальна картина народногосподарства України в будучому 1927

Збереження гарної цери запевнене!

По низькій ціні, можна
набути кусник мила марки
ELIDA. Тому пощо купу-
вати другорядні або не-
знані туалетні мила?
Мило ELIDA Favorit —
лагідне і чисте, сильно
пініється, вибагливе на-
скрізь перфумоване

1 кусник — 120 грамів.

Мило ELIDA Favorit

28 році на основі давніх докладчиків Держплану Ривкінда, виходить невесела. Промисловість хора й не знати, чи вдасться перевести її санацію, бюджет виказує великий (25 при.) дефіцит і не знати, чи Москвитина, загараючи всі економічні ресурси України, змилюється докрити його. Селяни не дають збіжжя своїй „робітничо-селянській владі“ навіть за гроші або грошей цих влада не має. Треба промислових товарів, а чи дасть їх Москвитина, що ними розпоряджається, теж невідомо. „Треба домогатися“, — каже Ривкінд.

Так, — треба домогатися, — кажемо й ми. Але домогатися мало. Треба вимагати до того, щоб основно був зміненій державний лад, що робить в такій багатій країні, як Україна, якусь жорстку.

Слідуючим разом подамо критичні зауваження до проєкту Держплану інших його членів.

ся і цілий деканат, котрий в одноголосній ухвалі про переписку в рідній мові хотів зберегти бодай окрушину національного достоїнства, — але, на жаль, більша частина духовенства зовсім змадяризувалася. І ще тепер, як видно з допису в „Ділі“ ч. 200, священники мадярського духа вже на нинішній Чехословацькій не перевелися. А деякі наші священники сталися такими мадярськими патріотами, що навіть проповіді до народу говорили в мадярській мові, хоч нарід по мадярськи не розумів ні слова! Не дивота, що діти в чисто українському селі Бехероні витали мене в мадярській мові, а не в нашій рідній. Про те, що наша світська інтелігенція була там в цілості змадяризована, знаємо всі.

Мадяризація на б. Угорщині поступала незвичайно скоро. В рр. 1874, 1875 і 1876 був я кілька разів у місті Любоні. Всюди: чи в склепі, чи в ремісника, чи в ресторані, розмовився в нашій мові. А в р. 1907 не розмовився я вже в Любоні ніяк, тільки по мадярськи або на міги. Який жаль, що цей бідний, добрий нарід і тепер переживає страшне денационалізаційне лихоліття — під владою брата-славянину!

Слово п. п. без кімачі пересня 1927.

ПРИГОТУВАННЯ ДО ВИБ. КАМПАНІЙ.

Варшава, 18. листопада 1927.

Втора і шні радили у виборчих справах такі групи: Центр. Вих. Комітет ППС, нац. меншості, німецький парлям. клуб. На австр. скликанні наради нац. ради „Пієста“. Ідуть теж наради табору консервативів, який приготував вже подібний план виб. акції. В своїх намістах радить група правниці ЗЛН. Преса правниці подає, що колекцію створення національних блоків, а саме консервативного, травного табору і селянського вже замінено. Зате правниці кола стараються позискати поодинокі партії, висуваючи рівночасно особи кандидатів, яких уряд хотів би бачити в будучім соїні. На чолі тих літ стоять поодинокі міністри. І так кандидатура марш. Пласудеккого займатиме перше місце у виборчих листах Варшави, Кракова і Вільни, а друге місце буде займати кандидатура кн. Зда. Любомірського у Варшаві, а Кракові знову котрогось із професорів університету, консервативів. Віцепрем. Бартель буде кандидатом у Львові на першому місці. Мін. Морачевський у Любоні і Стрию, мін. Ремонський на Гор. Шляську і Поморі, мін. Юркович у Лодзі, мін. Медзінський у Бересті і Садльцах, а мін. Незабитовський у Познані.

КОМУНІКАТ ПРО НАРАДИ НАЦ. МЕНШОСТЕЙ.

Варшава, 18. листопада 1927.

Після двохденних нарад представників нац. меншостей, які йшли у Варшаві, оголошено такий офіційний комунікат: Дня 17 і 18. листопада ч. р. йшли наради представників нац. меншостей, а саме білорусів, литовців, німців, українців і жидів у справах зв'язаних із надходженнями виборам. Обговорювалося принципіальні основи порозуміння. Основа ці і спірні справи, які виникли, зимаються ще ухвал відповідних інстанцій поодиноких національностей.

ЙОФФЕ ПОПОВНИВ САМОВБІВСТВО.

Париж, 18. листопада 1927.

З Москви прийшла вістка, що більшовицький дипломат, творець берестейського миру, Алоффе Йоффе поповнив самобівство. Йоффе брав участь також у заключенні рижського договору. Подорож про причини самобівства ще нема. Як відомо в конспірації боротьби опозиції в уряді Сталина, Рикова і Бухарі

на по ліше Троцький і Дзигев, але й інші більшовицькі політики попали в поласку. Про Йоффе не було тепер вістей у виказі „необлагодивольних“. Зате були вісті, що Йоффе є в пенітенцій депресії. Йоффе родився 1884 р. у Симферополі.

СНІГ НА ВЕЗУВІО.

Рим, 18. листопада 1927.

Над Кальтініпеті обірвалася хмара. Нічого положеп части стовп під волю. В північній Італії, на Сипілі і в Неаполі великий холод. Везувій вертив сніжною габрю.

УРАГАН В АМЕРИЦІ.

Льондон, 18. листопада 1927.

З Нью-Йорку поїхав: Сильний ураган, який павістив околицю Вашингтону, збудив багато домі. На однім лише передмісті століть є ушкоджених 200 домі, 20 людей було тяжко ранених. Шкоди перевищують мільон доларів. Ратушкову акцію утруднювала злива, спричинена тма-роломом.

РЕВІЗІЯ У ЛЬВОВІ.

Львів, 19. листопада 1927.

В п'ятницю рано поліція перевірнула ревізію у членів львівського союзу галерців. У скарбниці союзу забрано бухт. книгу, у члена управи Гиззла записки Нар. Стражи з 1924. Ревізію передано теж в акад. друкарні, якої керівником є архітектор у Варшаві презес львівського союзу галерців Бол. Евстахевич.

Гроші.

Долар 8'87 і пів—8'88, Банк Польський платив за золото: рубель 4'58, нім. марка 2'12, австр. кор. 1'00, одиниця лат. уній 1'72, долар 8'91, англ. фунт 4'37, турец. фунт 39'16, сканд. кор. 2'38, голланд. гульд. 3'58, дукати 20'38.

За срібло: долар 8'84—8'85, англ. фунт 43'26 і пів, швайц. франк 171'15, франк. франк 34'87, бельг. франк 24'75, ліри 48'32, голанд. гуль. 356'66, чеські кор. 26'29 і пів, шведські кор. 2'38'79, данські кор. 237'92, норв. кор. 233'28, голланд. гульд. 172'60, австр. шилінг 125'16, нім. марка 211'43.

За дензи: долар 8'85, Новий Йорк 8'83, Льондон 48'35 і пів, Брукселя 24'80, Медіолан 48'42, Амстердам 339'38, Осло 235'73, Відень 125'41, Берлін 211'85.

Церква Успення Пр. Д. М. у Львові.

(З приводу її відновлення.)

Завтра в неділю 20. л. м. у старій Успенській (Володимирській) церкві, що все була горіла українського міщанства міста Львова, велике свято: митр. Шептицький поблагословить її з приводу освячення її відновлення і відбудується у ній в год. 830 Студію Бо-жу, а потім в год. 10-й рано відбудується і від торжественну соборну Св. Валу гел. вікарія о. А. Бачинський. Перше, що відбудується в р. була земліна псаломом перекладання у ній робіт, і в останній день відбудується знову свої хором для всіх вірних.

Останній раз відновлено церкву Успення Пр. Д. М. ще в 1886 р., отже через то-ти роками. Тоді сирвадено між ін. псаломщику проповідницю і два великі свічі престолу, куплені, здається, в костелі Домініканів, що зовсім не підходило до стилю нашого обряду. Як сумно виглядала ця претерпа церква до-недавна, знає кожний львівлянин. Тому добре сталося, що Станіславівський Інститут, який цілі церкви, прагнув до освячення її реконструкції.

До відновлення церкви прийшло шість довгих приготувань. Відбудується м. ін. і два члени костелу грі (якщо він є) вилучено Шептицького, великого священика церковного будівництва, в якому була участь членів Інституту Станіславівського Інституту, фахові архітект.-експерти, представники духовенства і ін. Наголку справу відіграв цієї переклад на себе ініц. Олександр Покальський і, треба признати, наважалося з приготування себе реконструкції актиакраше, на поновлення всіх інтересованих чинників.

Хто прийде тепер до відновленої святині, то її просто не знає. Все вона якій зиркається і вибудована, а біля її стін і склепіння, направлена на день жовтня бару, робить дуже мало, остаточно архаїзм. Для неї це незначально потягаче. Вей пам'яті члени обертю з ліку, те саме зроблено і з чотирма колонами, що відділяють склепіння. Але тепер видно, що всі вони в чистоті, терасно, протарного каміня, покляну-ти вже обставили, що вигляд їх вкрай зовні природний рис. Почали кидає в гру бачити мурі що зовні відрізняє до підпілля, на скляном чоті в церкві тепер ново і правдиво. Давню домілку в перші відрізок і тепер ціла вона відновлена майстерно чернеча і світла цукрами як наддарами шкільника. Більше

щобно розяснилося мені в голові, чому в Бехероні шкільні діти поздоровали мене по мадярськи, а не своєю рідною мовою.

Треба знати, що будапештський уряд уживав усіх можливих заходів для можливо скорого змадяризування нашого народу. Правитель-ство давало прим. що-року прайівському гр.-кат. єпископові 100.000 ринських до роздачі між його священників. Сталося раз, що один деканат ухвалив одноголосно на деканальнім соборчику переписувати-ся з консисторією (прошу уважати: з консисторією, а не зі світськими властями!) по українськи. Правитель-ство знов прислало 100.000 ринських єпископові до роздачі, але з тим застереженням, щоб той деканат не дістав з цих грошей ані сотика. Знов-же священникам, що їхали до Америки, правитель-ство виплачувало їх пенсію, хоча вони мали в Америці гарне удержання від сподів вірних. Виплачувало пенсію, щоб їх усіх зедати собі для своїх мадяризаційних цілей. Бо мадяри вірили, що з хиняєю змадяризування нашого духовенства — змадяризується і наш нарід.

Хоча найшлися священники, що не хотіли піддатися мадяризації, як прим. о. Ганат з Дипника, о. Ганат з Камонки і ще дехто, хоча найшов-

„ОЛЬКА“ НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ТРИКОТАЖІ РИНОК 35.

біля „Народної Торговлі“.

частина комісії відомо, що вивезли до 60.000 гол., ужито саме на встановлення нової дошки (об'їзди) — в карарівського мармуру, торні — в барбарівського граніту).

При теперішній реконструкції усунуто і відповідні проповідники і обидві бічні престоли, бо все це не годилося зі стилем нашого храму і самої церкви. Залишено тільки один головний престіл. Крім того відновлено цілу стіну за престолом (стіну Іоанні). Особливо гарно виглядають образи (20) Христових страстей. Образ Великої Матері за престолом відомою з великим смаком і розумінням п.н. Мукаєва, учениця пок. Івановського, що, як відомо, був знаменитим знавцем іконового мистецтва. Зачувано, що Станіс. Інститут відумує дати до церкви і першу частину Іконостазу з мармору, а північну напівостанню стіну з деревляних прикрасами (стоючі, ангели і т. д.) буде теж з мармору.

Таким чином перша Успення Пр. Д. М., чудова пам'ятка старого будівництва й одні з найцінніших пам'яток у Львові взагалі — тепер ціла відновлена найкраща церква в столиці краю. **І. П.**

НОВИНКИ.

— Покладання нової читальні „Промітні“ на Сигізім, у новоприбудованій власній будівлі відбудеться в неділю, дня 20. листопада, в год. 10.30 передполуднем. Можна надіятися, що українське громадянство Львова і периферія візьме численну участь у цьому святі, щоб поділитися радістю з нагоди нового осередка культурної праці. Для інформації львівських громадян подаємо до відома, що на Сигізім (Бразилітерівку) можна їхати електричним трамваем до городишкої роз'їздки, а звідтам чверть години коду просто годинником.

— Сумне явище. Нечисленні глядачі, що прийшли поглянути на виставу прегарної опери Вільдганса в нашому театрі, були немало вражені одним інцидентом. Після 8-ї години, коли скінчився в будівлю „Муз. Інституту“ курс танців для „молодшої“ братії своїх панчиків студентського віку, кільканайбільш розбавлених молодців силоміць вдерлося на галерію, перевернувши портієра, який заважав попрощати їх покинути білети. Дирекція театру була настільки щемна, що не хотіла вжити супроти них панчинів, які втратилися на танцях „добрих манер“ їхніх засобів.

— Зголошуйте заразливі недуги. Міський фінансат пригадує громадянству, що кожний має обов'язок зголошувати заразливі недуги під загрозою гривні та арешту.

— Львівська хроніка. 100 урядовців працює у Львові над списками осіб, що мають право голосувати. — Державний комісар заявив, що чутки про аванс в магістрату безпідставні; навіяли; він хоче зменшити штат магістратських урядовців. — Знову 22-літня жінка хотіла отруїтися; причина — нещасливе кохання. — Після родинних виступів у Відні, Празі та в інших менших столицях, приїхав до Львова шукач від тужих кишень Пуздровський, який так незручно тягнув портфель у трамваї, що його зловили за його оручну руку. Панчик у футрі, локсах і шовкових ескарпінках був уже 12 разів караний. — Цьогож дня підмалює не кілька аполонів. — У додатку Львів мав 2 пожежі.

— Збіговціще через помилку. Перед магістратом сестер Серпанів у Львові було вбудоване збіговціще. Юрба жидів хотіла спалити збіговціще там дівчину, дошку купили Проміс, яка мисляла що весною безсидно. Серед темних жидів досі панують пересуд, що християнські черниці поридають жидівські дівчата в магістрату, де їх насильно окрещують. Розлину Промісів повідомляють, що бачили їх дошку у вікні агаданого магістрату. Справа пішла в суд і передстанини суду при великій збіговціщі мали відібрати узаконену дівчину. Але виявилося, що агадані дівчинка лише адалека подібна до збіговціщ Промісів.

— Помірки: мароканський султан Муад, що панував від 1912 р.; він перерізав там цілу низку реформ. — Проф. унів. у Гейдельбергу відомий кримінологіст Лілієнталь, у 74 р. життя. — Полковник Як Собольський, наслідок великого королівського помер у Львові Анджеліно. Помер туди після різких припадків. Під час американської громадської війни був він тайним агентом президента Лілієнталь. Пізніше вступив на службу мексиканського президента Хуареса. Після війни в чинар Максиміліаном Собольським був командантом

військ, які розстріляли нісари. Згодом мексиканці хотіли розстріляти і Собольського, але він спасся дуже романтично. За ним встановили гарні дошки мексиканського генерала, взята Собольським у полон; вона переїхала сотні миль до головної воєнної квартири, де знайшла йому помилування за лавиші його заслуги для Мексика.

— Рекорди. Віцепрем'єр Бартель, проф. політехники азам іспит на... шофера. — Америк. інженір Белзика зробив новий проєкт самоліта, який зможе держатися у повітрі без перерви 72 години. — Рекорд екстремності при найбільшій виборозі до софму адобуде партія, яка в останній тиждень „Раді“ поставила свою кандидатуру такими словами: „Ініціативу до переламних порозумін повинна дати така партія, яка не має причин боїтися нападів з якоїнебудь сторони. Такою саме партією є Українська Партія Праці“. Іншими словами: партія, якої ніхто не буде поборювати, бо ніхто її не боїться. — Америк. корабель „Саратога“ переданий до вжитку воєноплановства; він у силі помістити 83 літаків і 1800 осіб. — Молода ангійка С. Мекдонельд видрипалася на найвищий шпиль в Африці Кіліманджаро. Ця гора має 6010 метрів. — У Львові арештували одного дня всіх шкільних директорів у місті, які збантежені гарматними внутрішніми, розпустили дітей додому. Директори цього неспокійного міста були певні, що це знаменує вихід революції. А це була привітальна сальва в пристані.

— З Українського Наукового Інституту в Берліні повідомляють, що дня 18. п. м. мав відітти д-р Д. Оляничин: „Матеріали до української історії з тайного державного пруського архіву в Берліні. Років 1618-8“.

Навіть не бачучи
кожна жінка хапає
за туалетне мило

Lukaschika

— Науковий Еміграційний Інститут. Комісар уряду на місто Варшаву затвердив дня 12-го вересня 1927 р. статут Наукового Еміграційного Інституту в Варшаві. Головою Інституту є проф. д-р Ст. Ільонський, а секретарем проф. д-р Г. Заленський. Органом Інституту є „Квартальник“. Ціллю Інституту є діяльність в напрямі наукових дослідів польських емігрантів і колонізаційних питань.

— Як помер генерал Гомез. Америк. преса передала подробиці смертної кари Гомеза, голови мексиканських повстанців. Гомеза застрелив його „прихильник“, показавши пачеру, де він скривався, у Веракруа. Його з четкою відвели в Точелью перед воєнний суд. Суд тягнувся до врання. Його і двоє офіцерів засудили на розстріл. Гомез заявив, що прохав розстріляти його в місті Мексико. Ген. Ескабедо відмовив. „То перешліть у столицю мого трупа“, прохав Гомез. Жовніри, що мали його розстріляти, були сильно схвилювані; найстарший із них офіцер, служив колись під командою Гомеза. Гомез віддав йому на пам'ятку свій годинник, хустину на шию і золоту монету. Трупи розстріляних відвели на другий день у Мексико і там їх хоронили. Цьогож ранку уряд розстріляв ще одного генерала, одного полковника і одного майора. Урядовці, що були при смерті Гомеза, сказали, що він і його прихильники вмерли як герої. Гомез прохав дозволу написати ще 3 листи: до жінки, матері і до д-ра Хіменеса лікаря в таборі повстанців. Хіменес не погодився написати Гомеза епіграм, проти його волі, тому, що повстанці не мали в таборі відного лікаря. Гомез перед розстрілом сказав: „До побачення, панове! Я вибажаю зрадинкам!“ Із штабу повстанців не підмалює доі тільки одного провідника ген. Медіна.

— Клопоти Райнгардта в Америці. Гейнріх Райнгардт, режисер Райнгардт приїхав до Нью-Йорку з метою виставити там кілька п'єс. Зараз при виставі ждала на нього несподіванка. Йому доручили

скарпу з претенсією на відшкодування в сумі мільон дол. за те, що він не додержав якоїсь умови з американським підприємцем. Райнгардт заявив, що вперше в житті чув привітання позиваючого і всю історію описав в скарзі. Це для нього увертура при підготовці виставки Шекспіра, на якого американці йдуть дивитися тільки тоді, коли афіші заповідають, що... сам автор буде на виставі. Райнгардт має більше трему перед своїми виставами як перед процесом, бо не знає краще претензій своєї публіки як претензій свого невідомого позивача.

— Солонення винахідником. Свистити із Горішнього Шлеська Йосиф Шухи, що виконує обов'язки ректора в стейті Нью-Джерсі, у Петр Амбой, зробив дуже важкий винахід. Це є апарат, який у силі стримати поїзд у найбільшій розгоні навіть тоді, коли машиніст не догляне остерігаючих сигналів. Поїзд затримується без потреби. Винахід адобув уже 17 патентів.

— Відень із мешканевою кризою. Відень рішив вибудувати у найближчій тиждень 6000 нових мешкань у великих домах і малих родинних вілках. Буджет на цю будову призначений у сумі 76,250.000 шіл. Таким робом у 1929 р. мешканевою криза у Відні буде розв'язана.

— Контрабанда дорожніх цінностей. Нью-Йорська поліція арештувала 5 мушп і одну жінку, учасників міжнародної ватаги контрабандистів від дорожніх цінностей. Американська поліція втратила більш року енергії, працюючи у контакті з франц., англійською та голландською поліцією. Першого зловили електротехнік пароплава „Іспанія“ Лембта, який у каблучках черевиків мав сховані дорожні цінності на 100.000 дол. Його співпідприємці мали їх разом на мільон дол. і все це перевезли в Америку без мита.

— Подвійний злочин. Поліція одного містечка в Югославії була схвилювана цими днями однією сенсаційною телеграмою. Мешканець міста добродій Альбрехт що виїхав до Відня, прохав телеграфічного роз'яснення від поліції: яке це подвійне вбивство трапилось на вул. Матея ч. 10 його міста. У цьому домі жив саме пан Альбрехт. Місцева поліція нічого не чувала про ніякий злочин. Звідкиж знав про це пан Альбрехт у Відні? Шкож виявилось? На вул. Матея ч. 10 жила на свого мужа надаремне пані Альбрехтова, яка писала до нього листи у Відень, а він не хотів вертатися. Щоби його примусити до повороту, дотепна жінка написала йому телеграму з чужим підписом, що дома довершено страшного подвійного вбивства. Муж перелякався, але замість вернутися волів зателеграфувати до рідної поліції. Погадав може: коли є трупи, то прийду заповіно. А діставши відповідь, що трупа нема, лишився надати у Відні. Але жінка, що так ошукує чоловіка, повинна бути покарана!

— Саїтова аскачина. Президент Мексики видав сенсаційний указ: пошити зброю. Зброю пошити там віддавна кожний, бо інакше є нещастя свого життя. — Один із найбільших америк. фабрикантів машин Мек Кормік розводиться із своєю жінкою, співачкою Ганною Вальскою, кажучи, що є нею зовсім розчарований. — Тяпачку фабрику в Лодзі купила на ліпший одні англі. фірма за 9 міль. дол. — У Празі оснували товариство, яке продаватиме людську кров для лікарських потреб. — На черпаку англі. корабля „Перемія“, що їхав на еспанських водах вибух бунт; моряки побиди офіцерів і знищили частину інвентаря. — У Франції настала велика студія; у середній Франції унає світ. — Найвищу відзнаку, яку дає рада радянських комісарів „червоного етязку“ дістала Кляра Цеткін і Мак Гельп.

— Випадок д-ра Дмитра Донцова. В неділю дня 20-го листопада п. р. о год. 6 вечора відбудеться в залі Академічного Дому при вул. Суїнського 21 випадок д-ра Дмитра Донцова п. н. „Від провінціалізму до націоналізму“. Вступ 50 сот. для студуючої молоді 20 сот.

— Іспит конкурсний парохіальний відбудеться у Львові дня 24. і 25. листопада 1927.

— Американізація наших підприємств. Щоби адобути більший оборот і зменшити кошти після американської економії продає ДЕЛЬ-КА 10.000 пар першорядної обуви по знижених аж до 50 пр. цінах. Нема ніякого сумніву, що це є найліпша нагода зосотритися в дешеву і дуже дешеву обузу.

Театри.

Коопер. Український Театр під дирекцією... Стадницького (вул. Шахматова). 19-го „Зачароване коло“, Л. Рідка.

БЛ ДНИЦЮ недовірливість усуває, ділає зміниваючо, відкидає, побуджує апетит, неспішний серед як для реконвалесцентів М-ра Кшиштофського, вино хіно-чоліне на еспанській мові. До бабуть у всіх антиках і драматиках. Ціна за фл. 425 зол. пів 240. У власній інтересі жадати виразно М-ра Кшиштофського вино хіно-чоліне. Лябораторія хем. фарм. **М-р М. Кшиштофський Тарнів. 3-2**

20-го г. 3. попол. „Маруся Богуславка“, народля пса в 5 ліях. Вечером 7.45 „Король ками“, оперетка.

21-го „Княжна Цирівна“, оперетка, год. 7.30.

23-го „Дні нашого життя“, пса на 4 дії Л. Анджеліно, в головній ролі з п. Кришківською.

Початок 7.30 вечером.

Міський великий театр: 19-го 3.30 попол. „Мельник і його доля“, вечером г. 7. „Льонгрін“.

20-го г. 3. попол. „Фетора“, вечером год. 7.30 „Серед розтаньованих сукоїв“.

Початок 7.30 вечером.

Міський „Театр Новості“: 19-го „Преміювана краса“.

20-го 3.0 попол. „Фра соломи“ знижені ціни, вечером 7.30 „Найгарніша з жінок“.

Початок 7.30 вечером.

Кіна.

„Палас“: „У сьомім небі“.

„Лев“: „Велич і нужда куртизанки“.

„Аполло“: „Грав у шахи“.

3 театру.

„Ноханна“, трагедія Антона Вільдганса у 5 діях.

Не лякайтесь слова „трагедія“ ні пифри: „5 дії“. Дир. Я. Стадницький мав повне право змінити авторське пояснення „трагедія“ на „драма“ або й „песа“, не тільки в інтересі публіки, що каже перед театральною афішею, бупім-то має забагато своїх трагедій, але мав право зробити це в інтересі правди: що в цій трагедії нема ні трупа ні крові. Це високопоетична поема (ше раз не лякайтесь: писана прозою!) в честь кохання, яке в силі обожувати найнорніше минуле та найгіршу теперішність.

Так, почування, що зробило найкращі твори мистецтва, має цю цинну силу: завдяки цьому шпик-обходивіт не заважається піти за миттю найбільше привабливий спокус і азову піде а безрає ла бурлака, але перший раз із невідомим йому досі спомином чистого духового переживання. Вважте дівчина, що в кохання зробила професію, найде в своїм серці невідому їй чутливість, коли вона широко заховається. Старик, що вважають себе молодими, не почування в силі зробити смішними, а необожуване — воно в силі перемінити найприклядішу пару подружжя в жертву кожного настрою...

Колішній директор віденського „Бурі-театру“ Вільдганс дав нагоду своєму песою передумати цю відважну проблему ще раз у новій формі, хоча й не дуже оригінальний, але справді поетичний. Наш театр адобуз із неї все те, на що дозволяли йому його засоби. Це не була аматорська вистава, ні бідлашні еспена з такими викладами есписти, як діри в декорациях, тощо. Навпаки: дбайлива, еспісна гра інтелігентних артистів, за яких не треба було ні на мить соромитися. П.н. Кришківська, як у кожній своїй ролі, чутлива, з якими обрисами симпатичної поетати; дир. Стадницький простудював свою роль і дав викінчений тип; п. Бенцаль мав би ще більше розуму та сподоби, якби не був прив'язаний до суфлера; п. Орлян передала свою невідому роль дійсно по мистецьки; п. Неделько мав чудову маску і був у кожному русі перекопувач; обидва: Козакова та Істоміна були природні, мов живі. Словом: уся вистава робила янайкраще враження.

Снід би може сказати кілька слів і про переклад. Коли перекладач замість „чи ти випередив жінку у зраді?“, — каже „чи ти перешкодив жінці?“, або замість „Ти мною пересечений?“ каже „Я тобі ооружив“, — то цим зовсім зміняє думку автора. А вже поезія! —

Та навіщо про це все писати? Для кого? Ні літературні проблеми, ні життя, ні поезія, ні весь наш театр не зацікавила тисячів нашої столичної інтелігентної боляки. 20 осіб. Сиди була порожня, як годово тих, що віддавали воліють правди.

Зборів:

- 22. XI. Вихрест.
- 23. XI. Віл.
- 24. XI. Запорожень за Дунаєм

ФАБРИКА ЧЕКОЛЯД А. ПЯСЕЦКІ С. А. - КРАКІВ

Значні в своїй д'яльності і чистоті виробів а то: Чеколяди д'ясорові, емоляжкові, для вибагливих смакунів першорядні, чорно лідаті, кож великий вибір знаменитих мармеладів. Як спец'яльність лікарськими повагами поручувану чеколяди з саліцином для цукрово наддуху лічачу і віджидимчу.

До театру заангажовано артистку Вл. Сорокову. Оркестра театру збільшена до 8 осіб під управлінням диригента п. Сава-
нця. — Режисер театру п. Сорока готує до постановки: „Катерину“, „Аскольдову Могила“, „Гейшу“ і „Пісні в Лісах“, 3-6.

В неділю дня 20. листопада 1927 відбудеться великий Соціалістичний Вечір з танцями для членів і запрошених гостей. Вступ виключно за по-
менними запрошеннями. По закінченні вечора зголошуватися в домівку С.Б. вул. Руська 20 в суботу від год. 9—20. —
Старшина С.Б. 932 7-2

Товариство „Українська Бесіда“ планує на 19. п. м. для своїх П. Т. Членів Чайний Вечір з танцями і просить в численну участь. Ріжномлітна про-
грама. Добрий буфет, знаменита музика. Початок точно 9 год. 941 1-1

Заводом Жіночого Кружка „Рідної Школи“ ім. Гали Баранок відбудеться в неділю (20-го) о 6-й год. н. з. в. в домівку при вул. Мох-
няцького 12 і поверх відчит Д-ра О. Ма-
карушка: „Як живеється нашим
братом на Радянській Україні“ — враження з поїздки до Києва. Вступ
ла добровільними датками на „Рідну
Школу“. 947 1-1

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

ДІВАНИ, кідимки, портіери, фіранки, мебелі матері по фабричних цінах
Базисна площа Марійська 5, і поверх.
911 4-20

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг Д-р Ольга Ган
б. ліс. париских шпиталів орд. від 2—3
Львів, вул. Городецька 46.
Перекваліфікація Рентгеном, кванцева
867 3-4

Д-р Кляра Кеннерова
лікарка
в Перемишлянах

повернула і ординує як передтим.
944 Лічення кварцевою лампою. 1—3

ДІМ глинянських КИЛИМІВ

Львів, Площа св. Духа
(близько відом. каналів і костела ОО. Єзуїтів)
945 поручає: 1-4
у великій виборі килимів, стрижених
килимів з московської основи ори-
гінальних перських азурів, мафрові
коци, кили, портіери, кідимки і
т. д. до скарбонських робіт.
Удільне кредиту на доганих умовах.

Інженер будівництва
ІЛЬКО ПОПОВИЧ
заприсяжений судовий знаток
в Станиславові, Липова ч. 53

виготовляє плани і кошторисні
церков, приходів, народних до-
мів, промислових заводів, меш-
кальних і господарських будинків;
уділяє технічної поради; обіймає
технічний нагляд над будовами
і виконання всякого роду будівель.

Вже вийшов усіма політувааний
історичний роман
п. СТАРИЦЬКОГО
„Розбійник
КАРМЕЛЮК“
Ціна примірника 1. часть 450 зод.
II. „ 450 зод.
на порто треба додати 50 сот.
Ця книжка повинна знайти не
тільки в кожній бібліотеці, але також
у кожній дитині!
Замовляйте скоро — наклад
уже малий.
Адресувати: „Українська Кни-
гарня і Антикварія“, Львів,
вул. Руська 22. 2-3

Ширіть наш часопис!

Всякі труднощі зайві!

Безповоротно минули часи, коли
при пранні, бруд з білля витис-
кали силою.

RINSO пере само, розпускає
бруд і усуває його радикаль-
но з білля та йому не шко-
дить. Нарешті можемо мати
завсіди гарно випране білля,
і не знищене сильним тертям

RINSO є чудовим порошком до прання.
Не можна добре випрати білля без RINSO.
Купіть RINSO на запас до другого прання.
Прання RINSO є легке і вигідне.

Тільки чотири проци ури!
Розпустити Намочити білля! Полокати! Розвісити!!!
Опустіть і виполочіть.

RINSO до домашнього прання! Продаване лише в зелених пачках.

КУПОН
До п. Л. Рейда Варшава, головна пошта,
поштова скринька 479.
Прошу прислати мені безплатно пробний
пакет RINSO.
Ім'я та прізвище
Адреса
(Простітьесь впродовж писати)

ПРИЙМУ солісти-
тора, котрий буде
вести адміністрацію
філії „Промісти“ в
Мельниці. Д-р Шу-
ровський адвокат,
Мельниця. 934 2-3

ПОКІЙ умеблыва-
ний з фортеля-
ном, віддам в під-
наєм. Яримович, Го-
домба 11а/1. від год.
2-3. 931 2-2

ГОДИННИКИ тіль-
ки найліпших фаб-
рик прецізійні продає
за готівку і на рати
від десятих дт з
найліпшої сторони
звісна фірма швей-
царська, Львів, пл. Марійська
ч. 5. 3 38-7

Спеціаліст недуг легінів, серця і жовудка

д-р Фелікс Ган
Львів, ГОРОДЕЦЬКА 46.
858 Перекваліфікація Рентгеном 13—24

Подяка.

Вселишій прохливав до себе нашого
Мужа-Батька бл. п. Іларія Чапельського.
В тім тяжкій горю не лишили нас самих
нагартніш люди нашого громадянства,
яким оцим почувася до адекватного обо-
в'язку зложити найширшу подяку. В пер-
шій мірі складаємо ширю подяку Іх Експ.
Митр. Андр. Шеститському за відпо-
влення панакхиди над домовиною Покій-
ного. Впр. Митратом о. А. Базюковим,
о. Т. Войнаровським, прлатови о. А.
Пясецьким, Крилошанам о. Т. Бобикевичи-
чови, о. Ів. Томовичеви, о. Ол. Кеваль-
ським, о. Д. Лопатинським. Впр. Отаян
о. М. Ліщинським, о. Дзєровичови, о. Са-
довським, о. Евз. Бачинським, о. Гор-
чакським, о. Ладі, о. Новоселови, о. Ва-
сильчу, о. Лопатині і парохви Гавришко-
ви, які не жалували труду і прибули на
похорон, щоб молитвами супроводити
Покійного на вічний спочинок. Дякуємо
широ прлатови о. Л. Куницькому, през.
д-ру Костеві Левинському, проф. О. Тер-
лещському, адв. д-ру Мих. Волошиниці і
редакторови Д. Палисому за прегартні сло-
ва виголошені над домовиною Покійного
в місті і над гробом. Зокрема складаємо
широ подяку Товариства „Промісти“,
„Рідній Школі“, „Українській Захоронці“
і асим іншим установам, за численну участь
в похороні і зложення віночі на домо-
вину Покійного. Членам УГА за віддання
останньої прислуги своєму пок. Товаришчови
і Товариству „Сокил“ за улаштування по-
хорону, а зокрема п. Альфр. Будзиню-
ським за об'являть початкового проводу
над удержуванням похоронного походу
і Товаришам Покійного Соколом за више-
сення на власних р. менах тилих остан-
ків бл. п. Іларія з дому жалоби і за по-
чесну сторожу біля карапу. Рівнож дя-
куємо шкільній молоді „Рідної Школи“
за проводом професорів, хоровак над
проводом п. радн. Г. Куницького, рідн.
знайомих та усіх місцевих і замислені
громадянам, за численну участь і асесі-
вання сумних похоронних обрядів, як та-
кож дякуємо за численні вислови співзуття,
надіслані знайомих і приятелями.
Жінка з донькою.

ДЕНТИСТ

В. ЛЬОКЕР в Станиславові
вуп. Собіського 14.

Спеціаліст: білі корони, штучні
зуби без піднебіння, містки без корон
і білення зубів. — Приступні ціни — до-
гідні усмія. 29-7

БУДИЛЬНИКИ французькі з гарант.єю

зол. 11'25

в ювілєрськїм заведенню 2-2

С. А. РОПШІЦЬ Львів
Сикстуська 16.

Ширіть наш часопис!

Загальні Збори

Т-ва Українська Захоронка у Львові
відбудуться дня 6. грудня п. р. у власній
домівці при вул. Руській ч. 3, о год. 4.
попол. з отрим порядком наряд:

1) Відчитання протоколу з попередніх
Заг. Зборів. 2) Звіт виділу з діяльності.
3) Звіт контрольної комісії. 4) Вибір го-
лови, 10 виділвч і 3 заступників. 5) Ви-
бір контрольної комісії. 6) Внески і за-
пити. Кожиби о год. 4-й попол. не було
приписаного статуту комплексу, відбу-
дуться того самого дня і в тім самім
місці о год. 5-й попол. другі Загальні
Збори з правом рішачих ухвал без
огляду на число присутних членів. Львів,
дня 18. листопада 1927. За Відділ Тов-
а „Українська Захоронка“: О. Гординська
голова, Г. Рудницький секретар. 948 1-1

Найбільша в краю фабрика дзвонів

Братів ФЕЛЬЧИНСЬКИХ

в Калуші, вул. Свєцька ч. 14.
в Перемишлі, вул. Красинського ч. 63.
відливає на замовлення дзвони гармо-
нічні і поодинокі, а постійно удержує
на складі звані 200 штук готових дзво-
нів у вазі від 10 до 600 кг.

225 Ціни приступні — сплата ратами. 39-7

90 літ існуючий фабричний склад СУННА і новня их товарів

під фірмою

Іван Валлях і Син

Львів, Ринок 33.

740 Пелсфон 47-16. 4-6

порукає на бжучий сезон, величезний вибір
новостей хресних і оригінальних англійських
на мужеські одяги і костюми, як рівнож наюші
на жіночі плащі.

КОЦИ НА КОНІ І ЛІЖКА.

Добрий товар! Ціни низькі!

ХОЛЕКІНАЗА

(зілля)

Г. НЕМОВСКОГО

лічить

НЕДУГИ ПЕЧІНКИ

і ПЕРЕМІНИ МАТЕРІ

Приєрвлюється при недугах:

1. Печінки і на її тай
2. Жовчезе каміння
3. Жовчачка
4. Жовчача заперття стільця
5. Катари (ажит) жовудка і кишк.
6. На тай артратачів
7. Подагра (артритизм)
8. Іскіа і інші артри-
тичні нездравля

Головний Склад: Варшава, Нови Свят 5.

Остерігається перед купуванням, коробок без до-
датку принису ажитта. 4-6